

1

"قانون" در باستان به معنای شریعات دینی و مناسک اسطوره ای بود:

قوانین حمورابی یکی از قدیمی ترین قوانین دنیا هستند که بیشتر افرادی که سری به گذشته ها می زنند می توانند اطلاعاتی در مورد آن قوانین به دست بیاورند. قوانین حمورابی به واسطه ی "حمورابی" که همان شاه بابل بود در حدود شانزده قرن قبل میلاد نوشته شدند. اگر این قوانین را اولین قوانین مستند در تاریخ معاصر در نظر بگیریم که در شرق نگاشته شدند، به همین تناسب در قرن هشتم قبل میلاد در روم نیز قوانینی برای امپراطوری رم نوشته شدند که به عنوان اولین قوانین نگاشته شده در غرب لحاظ می گردند. در گذشته قوانین همان معنای دستورالعمل های دینی را می-دادند و اگر دین، راه روشی که ترویج میکرد، آن راه و روش ها مربوط به مناسک جهان روزمره ی آدمیان بود، همان قوانین طوری تنظیم می شدند که نوعی ارتباط بین آن روزمره گی و جهان بعد از مرگ را تنظیم کند. در باستان، آنطور که امروزه ما، تفکیکی بین باورهای الهیاتی و شرعی افراد و زندگی روزمره ی ایشان قائل هستیم، وجود نداشت. یعنی هر فردی که قرار بود قانونی را رعایت کند، ضرورتاً تحت لوای شریعاتی این قوانین را ملزم به اجرائشان بود. درک این معنای از قانون برای فهم مناسک باستان بسیار ضروری است و هر زمان و در هر سندی و نوشته ای از لفظ "قانون" در آن دوره یاد می شود، بایستی این نکته را حتماً به یاد آورد که قوانین اگرچه بُعدی سیاسی داشتند، اما ضرورت رعایتشان برای تاسیس شهری خوب بر روی زمین نبود بلکه برای فعال کردن شرایطی مناسب و مطلوب برای جهان پس از مرگ در نظر گرفته می شد. اما مرزی جدی بین معنای "قانون" در نگاه رومی ها و بابلی ها وجود داشت. مرزی که می تواند مقدمه ای برای ظهور قوانین مدرن در جهان معاصر باشد .